

## บทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ\*

อิสบอโรเฮง เวาณี\*\*

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงบทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ใช้วิธีวิจัยเอกสาร และวิธีวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 คน พบว่าบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คือ เป็นการทำงานที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยจัดทำโครงการและกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยบูรณาการทำงานร่วมกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี องค์กรคนพิการและชมรมคนพิการเข้ามาร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ได้รับประโยชน์ทั้งในด้านความมั่นคงในอาชีพ การพัฒนาศักยภาพความรู้ของคนพิการ สุขภาพ และที่อยู่อาศัย

**คำสำคัญ:** การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

### บทนำ

มนุษย์ได้รับการยกย่องว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่ามากที่สุด เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ สังคมใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจสังคมนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า อย่างไรก็ตามไม่ว่าสังคมใดจะเจริญก้าวหน้ามากแค่ไหนย่อมต้องประกอบไปด้วยประชากรประเภทต่างๆ ทั้งที่มีคุณภาพและด้อยคุณภาพ ทั้งที่มีร่างกายปกติสมบูรณ์และผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญาที่ถูกเรียกว่า คนพิการ รวมอยู่ใน

\*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง บทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

\*\*นักศึกษาลัทธิสุตวรรษวรรฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สังคมด้วยทั้งสิ้น ซึ่งการพัฒนาประเทศที่จะให้ผลที่ทรงประสิทธิภาพสูงตามความคาดหวังนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาประชาชนของประเทศให้มีคุณภาพควบคู่กันไป การพัฒนาคนมิใช่เป็นเรื่องที่จะกระทำได้ง่ายๆ ต้องอาศัยสิ่งประกอบหลายประการเข้ามาสนับสนุน และยิ่งคนที่มีความพิการ ซึ่งมีข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา ก็ยิ่งเป็นภาระต่อครอบครัวและสังคมมากยิ่งขึ้นกว่าคนปกติธรรมดา ประเทศใดมีคนพิการมากย่อมสูญเสียแรงงานและทรัพยากรจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ คนพิการ หรือ บุคคลทุพพลภาพ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้และมีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป คงไม่มีบุคคลใดที่ต้องการให้เกิดความทุพพลภาพดังกล่าวในตนเองและบุคคลใกล้ชิด เมื่อเกิดขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการที่จะดำรงชีวิตให้ได้ตามปกติมากที่สุด ความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมทุนนิยมที่มุ่งพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีผลกระทบต่อกันคนพิการและครอบครัวทั้งทางบวกทางลบพบว่าคนพิการยังคงดำรงชีวิตยากลำบากเช่นเดิม บางคนยังขาดสิทธิในการเข้าถึงสวัสดิการต่างๆ ของรัฐ ถึงแม้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ที่มีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งของแผนพัฒนาฉบับนี้คือการให้สวัสดิการทางสังคมแก่คนพิการเน้นการพัฒนาบริการสังคมและการทำให้เกิดการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันก็ตาม

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาถึงข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2556

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
3. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

## การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

"คุณภาพชีวิต" เป็นแนวคิดที่ยากจะนิยามให้เป็นที่ยอมรับเป็นสากล เหตุผลประการแรกคือ เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจที่สามารถบรรยายตีความโดยผ่านตัวกรองด้านความคิดและภาษาที่แตกต่างกัน ความคลาดเคลื่อนจากการมองที่หลากหลาย เกิดจากประสบการณ์พื้นฐานความรู้ ประเด็นการนำเสนอและข้อเท็จจริงต่างๆ ประการที่สองแนวความคิดในเรื่องคุณภาพชีวิตขึ้นอยู่กับคุณค่าที่แฝงอยู่อย่างมาก นักวิจัยจึงต้องกำหนดกรอบความหมายให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถประเมินผลได้ กระบวนการและผลต่างๆ ที่ถือว่าเป็นคุณภาพชีวิตที่ "ดีกว่า" นั้นย่อมเป็นการยอมรับและกำหนดคุณค่าโดยบุคคลในสังคมเดียวกัน ซึ่งมักพบว่าเป็นชนชั้นกลางของสังคมนั้น ประการที่สาม ความคิดที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในความเจริญงอกงามและพัฒนาการของมนุษย์ การมีอายุยืนยาว กระบวนการทางด้านจิตใจล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลขององค์ประกอบต่างๆ รวมทั้งค่านิยมด้วย ซึ่งหากนิยามเป็นแบบเดียวกันก็หมายความว่าถึงทุกคน โดยไม่มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านอายุ ช่วงชั้นทางสังคมการศึกษา ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งคงยากที่จะยอมรับจุดนี้ได้

องค์การสหประชาชาติ (อ้างถึงใน สุมล เจนอักษรกุล, 2547, หน้า 10-12) ได้ประกาศ "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิคนพิการ" เมื่อปี พ.ศ. 2518 โดยระบุสิทธิของคนพิการดังนี้ คือ

1. คำว่า "คนพิการ" หมายถึง ใครก็ตามที่ไม่สามารถปฏิบัติตามสิ่งที่จำเป็นที่คนปกติและหรือชีวิตสังคมทั่วไปต้องทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางร่างกายหรือสมอง โดยเป็นมาแต่กำเนิดหรือไม่ก็ตาม
2. คนพิการควรได้รับสิทธิที่กล่าวถึงในประกาศนี้ สิทธิเหล่านี้จะจัดให้คนพิการโดยไม่มีข้อแม้ใดๆ และไม่มี การแบ่งแยก เนื่องจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา สิทธิทางการเมืองหรือความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน สัญชาติหรือพื้นฐานทางสังคมและฐานะ ชาติกำเนิดหรือสถานการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับคนพิการหรือครอบครัว

3. คนพิการ มีสิทธิที่จะได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนมีมาแต่กำเนิด คนพิการไม่ว่าจะมาจากชาติกำเนิดใด หรือมีลักษณะธรรมชาติและความมากน้อยของความพิการและความบกพร่องต่างกันเพียงใด มีสิทธิพื้นฐานต่างกันกับเพื่อนร่วมชาติที่มีอยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งหมายถึง สิทธิที่จะมีชีวิตที่ดีพอสมควร และมีชีวิตสมบูรณ์เท่าที่จะเป็นไปได้ เช่นเดียวกับคนปกติ

4. คนพิการมีสิทธิมนุษยชน และมีสิทธิทางการเมืองเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป

5. คนพิการมีสิทธิตามที่ประกาศไว้ที่จะได้รับการฝึกให้เป็นคนพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด

6. คนพิการมีสิทธิที่จะได้รับการรักษาทางการแพทย์ จิตวิทยา และการรักษาเพื่อให้งานได้รวมทั้งอวัยวะเทียม และกายอุปกรณ์ต่างๆ มีสิทธิที่จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านการแพทย์ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านการฝึกอบรม และการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำ การบริการเกี่ยวกับการจัดหางานทำ และบริการอื่นๆ ที่จะช่วยให้คนพิการได้พัฒนาความสามารถทักษะให้ถึงขีดสุด และช่วยทำให้กระบวนการที่จะจัดให้คนเหล่านี้เข้า ร่วมชีวิตกับสังคมคนปกติได้เร็วขึ้น

7. คนพิการมีสิทธิได้รับความมั่นคงปลอดภัยทางเศรษฐกิจ และสังคม และมีสิทธิที่จะมีชีวิตดีพอสมควร เขามีสิทธิซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของเขา ที่จะทำงานในหน้าที่หรือเข้าร่วมในอาชีพที่มีประโยชน์ มีผลดีและได้รับความพอใจ และมีสิทธิที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

8. คนพิการมีสิทธิที่จะทำให้ความต้องการพิเศษของเขา ได้รับพิจารณาในทุกขั้นตอนของการวางแผนเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม

9. คนพิการมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยกับครอบครัวของเขา หรือผู้ปกครองที่รับเลี้ยงและเข้าร่วมกิจกรรมสังคม การสร้างสรรค์หรือกิจกรรมด้านนันทนาการทั้งหมด จะไม่มีใครสามารถต่อต้านเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคนพิการ หรือปฏิบัติต่อคนพิการแตกต่างไปจากคนปกติ โดยไม่มีความจำเป็น ถ้าคนพิการจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในสถานที่ที่จัดให้เป็นพิเศษ สภาพแวดล้อม และความเป็นอยู่จะต้องคล้ายกับคนปกติ

10. คนพิการจะได้รับการคุ้มครองจากการปฏิบัติที่จะเป็นการกักกันทำร้ายหรือดูถูกนั้นจำเป็นมากต่อการที่จะช่วยป้องกันคนพิการเอง และทรัพย์สินของเขา ถ้ากระบวนการทางศาลได้ ตัดสินไม่เห็นชอบต่อการให้ความช่วยเหลือ กระบวนการทางกฎหมายที่จะนำไปใช้ ตัดสินใจต่อไปก็ต้องพิจารณาถึงสภาพร่างกาย และสติปัญญาของคนพิการด้วย

11. องค์การของคนพิการต่างๆ อาจเป็นประโยชน์ในการให้คำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ

12. คนพิการ ครอบครัวของคนพิการและชุมชนจะต้องได้รับการบอกเล่า โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมเกี่ยวกับสิทธิที่ประกาศไว้

สุมล เจนอักษรกุล (2547) ศึกษาบทบาทของกลุ่มคนพิการและครอบครัวในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในชุมชน พบว่า เมื่อมีคนพิการเกิดขึ้นในครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านจิตใจ คือ มีความรู้สึกเสียใจ ผิดหวัง ไม่ยอมรับสภาพความพิการที่สำคัญ

ปราณี ประไพวัชรพันธ์ (2551) ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในตำบลอรพิมพ์ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า บริบทชุมชนที่เปลี่ยนแปลงจากอดีตถึงปัจจุบันมีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมค่อนข้างมาก ทั้งด้านบวกและด้านลบ

ชาญ สุปินะ (2555) ศึกษาบทบาทของเทศบาลนครปากเกร็ดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี หากพิจารณาจากเอกสารต่างๆ ของเทศบาล ไม่ว่าจะเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนา 3 ปี แผนการดำเนินงาน รวมทั้งโครงการต่างๆ ของเทศบาล ก็จะดูเหมือนว่าเทศบาลมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการครบทั้ง 5 ประเภท คือ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย คนพิการทางพฤติกรรมหรือ ออทิสติก และคนพิการทางสติปัญญา รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในด้านต่างๆ ครบ ทั้ง 5 ด้าน

### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัย 2 วิธี คือ วิธีวิจัยเอกสารและวิธีวิจัยสนาม ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. วิธีวิจัยเอกสาร เป็นการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารราชการและเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. วิธีวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ "ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ" ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive) (เฉลิมพล ศรีหงษ์, 2555, หน้า 13) คือเลือกเฉพาะผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเป็นสำคัญ จำนวน 4 คน ซึ่งประกอบด้วย

1) ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ

2) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม 2556 ผู้วิจัยได้กำหนดนัดหมายวันสัมภาษณ์ โดยได้แจ้งผู้ให้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า และขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ในการจัดบันทึกการสนทนาทุกคน

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบกัน และเปรียบเทียบกับข้อมูลทางเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดจำแนกข้อมูลในแต่ละประเด็นตามความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มๆ จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการ "ดีความ" ตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

## ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คือ เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและจัดทำบริการสาธารณะในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี นอกจากนี้ยังมีบทบาทหลักในการสนับสนุนขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมความร่วมมือระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรคนพิการ ชุมชนคนพิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี คือ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การดำเนินงานที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยการดำเนินการที่เกิดขึ้นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีสามารถดำเนินการสนับสนุนในด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากรและองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี รวมทั้งยังทำหน้าที่ในการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ดังเช่นเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีคนหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่า

"บทบาทสำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี คือ การสนับสนุนและการสร้างให้เกิดความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีถือเป็นผู้ขับเคลื่อนที่มีบทบาทสำคัญขององค์กรความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการร่วมกัน เนื่องจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีขอบเขต ความรับผิดชอบที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดนนทบุรี ซึ่งแตกต่างจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีอำนาจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่เฉพาะเจาะจงเพียงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง"

นอกจากนี้คนพิการยังอยากให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีสนับสนุนโครงการและกิจกรรมองค์กรคนพิการได้นำเสนอเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของคนพิการในจังหวัดนนทบุรีด้วย

## บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นไปในลักษณะของการทำงานระดับจังหวัดไม่ได้เจาะจงลงพื้นที่ในการช่วยเหลือ เป็นการดำเนินงาน

ที่เกินศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ทั้งในส่วนของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ร้องขอร่วมทั้งได้มีการบูรณาการการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกับหน่วยงานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี แต่ทั้งนี้การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรีก็ต้องอยู่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจในการดำเนินงานเท่านั้น เนื่องจากการทำงานยังติดข้อกฎหมายในหลายประเด็นที่ไม่สามารถให้การช่วยเหลือคนพิการได้อย่างเต็มรูปแบบได้

ข้อเสนอแนะบทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คือ ควรเน้นแนวทางการปฏิบัติงานเชิงรุก โดยการร่วมมือบูรณาการระหว่างองค์กรคนพิการภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถาบันทางครอบครัว ชุมชน สังคมมีเจตคติที่ดีต่อคนพิการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรคนพิการและเครือข่ายด้านคนพิการ บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และเสริมทักษะการให้บริการด้านองค์ความรู้ เรื่องกฎหมาย สิทธิของคนพิการให้เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นสิทธิประโยชน์ของคนพิการอย่างเสมอภาค ทัวถึงตามแต่ละประเภทความพิการ มีการจัดทำหนังสือวารสารแจ้งข่าวด้านคนพิการ อาทิเช่น การเปิดรับสมัครงานคนพิการของหน่วยงานองค์กรใดที่ประสงค์รับคนพิการเข้าทำงานตามแต่ละประเภทความพิการให้เหมาะสม ภาพข่าว กิจกรรม โครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้ได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานให้แก่องค์กรคนพิการและเครือข่ายด้านคนพิการ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานด้านคนพิการให้คนพิการเกิดความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของคนพิการต่อไป องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ควรจัดดำเนินการสัมมนา ประชุมเครือข่ายองค์กรด้านคนพิการภาครัฐ ภาคเอกชน ในการเสริมสร้างแนวทางในการปฏิบัติงานด้านคนพิการ เทคนิคในการสงเคราะห์คนพิการ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างหน่วยงาน เสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสู่การปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการเพิ่มและขยายเครือข่ายคนพิการกลุ่มใหม่ และขยายพื้นที่ใหม่

### บรรณานุกรม

- เฉลิมพล ศรีหงษ์. (2555). เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
- สุมล เจนอักษรกุล. (2547). บทบาทของกลุ่มคนพิการและครอบครัวในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในชุมชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราณี ประไพวัชรพันธ์. (2551). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในตำบลอรพิมพ์ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์มนุษยศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชาญ สุปิ่นะ. (2555). บทบาทของเทศบาลนครปากเกร็ดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.